

9. CONSERVAREA ȘI AMELIORAREA BIODIVERSITĂȚII

9.1. Măsuri în favoarea conservării biodiversității

Conservarea biodiversității a constituit un deziderat de prim ordin în elaborarea amenajamentului, începând de la principiile amenajamentului și stabilirea bazelor de amenajare și până la stabilirea măsurilor de gospodărire de detaliu, necesare fiecărui arboret, indiferent de funcția prioritară pe care o îndeplinește acesta. De altfel, unul dintre principiile de bază ale amenajării pădurilor este principiul conservării și ameliorării biodiversității, care urmărește conservarea și ameliorarea biodiversității la cele patru niveluri ale acesteia (intraspecifică, interspecifică, ecosistemică și al peisajelor), în scopul maximizării stabilității și a potențialului polifuncțional al pădurilor.

Conservarea biodiversității se realizează prin măsurile de gospodărire adoptate.

Măsurile de gospodărire favorabile conservării biodiversității sunt atât de ordin general (acestea fiind urmărite la nivelul fiecărui arboret, oricare ar fi funcțiile atribuite, pe care trebuie să le îndeplinească, respectiv subunitatea de gospodărire din care face parte), cât și măsuri specifice (urmărite la nivelul pădurilor cuprinse în ariile naturale protejate).

9.1.1. Măsuri generale favorabile biodiversității

Măsurile generale favorabile biodiversității sunt acele măsuri menite să asigure conservarea diversității biologice la nivelul tuturor ecosistemelor forestiere în vederea maximizării funcției ecoprotective prin conservarea diversității genetice și specifice.

În pădurile unității de producție și protecție în studiu se vor avea în vedere următoarele măsuri pentru asigurarea biodiversității:

- promovarea cu prioritate a regenerării naturale a arboretelor cu prilejul aplicării tratamentelor silviculturale, prin alegerea tratamentelor cu perioade medii și lungi de regenerare, în funcție de speciile din compoziția arboretelor respective, conform criteriilor de alegere a tratamentelor din normele tehnice în vigoare;
- în cazul în care regenerarea naturală nu este posibilă din diferite cauze, regenerarea artificială se va face numai cu puieți de proveniențe locale, aceștia fiind mai bine adaptați la condițiile staționale respective, astfel asigurându-se conservarea genofondului forestier local;
- la constituirea subparcelor, conform criteriilor de constituire a subparcelor, trebuie să se acorde o atenție sporită suprafețelor pe care se găsesc arbori din aceeași specie și populație (proveniență) și de aceeași vârstă sau de vârste apropiate;
- pentru conservarea ecotipurilor (climatică, edafică, biotică), este necesară includerea lor în subparcele distincte în vederea stabilirii de țeluri de gospodărire corespunzătoare;

- prin aplicarea lucrărilor silvotecnice se impune menținerea unui amestec bogat de specii la nivelul fiecărui arboret prin promovarea tuturor speciilor adaptate condițiilor staționale locale, potrivit tipului natural fundamental de pădure, în proporții corespunzătoare ecologic și economic ce păstrează, din punct de vedere al bogăției de specii, caracterul natural al ecosistemelor;
- extragerea speciilor alohtone (specii introduse artificial sau regenerate natural, necorespunzătoare tipului natural fundamental al ecosistemului respectiv) prin intervențiile silvotecnice, atunci când acestea devin invazive;
- în arboretele în care este prezent subarboretul, acesta nu trebuie extras prin lucrările silvotecnice, cu excepția situațiilor în care acesta afectează instalarea semințișului, în arboretele parcurse cu tăieri de regenerare, în care se va extrage un procent din subarboret măsură ce face parte din lucrările de ajutorare a regenerării naturale, sau situației în care speciile arbustive respective stânjenesc dezvoltarea arboretelor tinere, exemplarele respective fiind extrase prin degajări;
- de asemenea speciile arbustive vor fi protejate în culturile instalate pe terenuri degradate sau în liziere și luminișuri, unde vânatul găsește adăpost și hrană;
- se vor menține și întreține terenurile pentru hrana vânatului constituite din poieni și luminișuri, în vederea conservării păturii erbacee, respectiv păstrarea unei suprafețe cu aspect mozaicat, diversificat;
- se vor păstra arborii morți ”pe picior” și ”la sol”, cu prilejul efectuării tăierilor de regenerare și a lucrărilor de îngrijire și conducere, în vederea conservării microflorei și microfaunei, dar și pentru protejarea unor specii de insecte și păsări care cuibăresc în acești arbori;
- în cuprinsul arboretelor se vor păstra așa numiții ”arbori pentru biodiversitate”, constituiți în buchete, grupe de arbori sau porțiuni mai mari, reprezentative sub aspectul biodiversității. Aceste porțiuni se pot constitui și ca subparcele distincte ce urmează să fie conduse până la limita longevității, urmând a fi apoi înlocuite, progresiv, cu alte porțiuni asemănătoare, cu prilejul tăierilor de regenerare și este de dorit să fie cât mai dispersate pe cuprinsul unității de gospodărire. În acest scop pot fi selectați arbori care prezintă putregai, scorbură, arbori cu lemn aflat într-un stadiu avansat de descompunere, dar nu în arborete afectate de factori destabilizatori sau vulnerabile din acest punct de vedere.
- prin aplicarea măsurilor silviculturale prevăzute în amenajament cu privire la echilibrarea structurii pe clase de vârstă se va asigura conservarea biodiversității, întrucât fiecare clasă de vârstă este însoțită de un anumit nivel de biodiversitate;
- conducerea arboretelor la vârste mari, potrivit exploatabilității tehnice care să favorizeze adoptarea de cicluri de producție lungi, creează premisele sporiri biodiversității. Faptul că într-o unitate de producție există arborete exploatabile cu vârste înaintate (cum este cazul în U.P. II Ponor) denotă un nivel ridicat al biodiversității.

9.1.2. Măsuri specifice favorabile biodiversității

După cum am prezentat în capitolul 5, peste întreaga suprafață a unității de producție se suprapune o parte din **Parcul Natural Apuseni**, precum și din situl de importanță comunitară **ROSCI0002 – Apuseni** și din aria de protecție avifaunistică **ROSPA0081 – Munții Apuseni – Vlădeasa**.

Arboretele sunt gospodărite conform tipului funcțional în care sunt încadrate, în continuare fiind prezentate obiectivele protejate din această unitate de producție și protecție și măsurile specifice ce trebuie aplicate în fiecare obiectiv.

Suprafețele ocupate de ariile naturale protejate

Tabelul 9.1.2.1.

Categorii de folosință forestieră	Suprafață [ha]	Suprafața inclusă în ariile protejate ROSCI0002 și ROSPA0081 și în PN Apuseni
Păduri	4120,68	4120,68
Terenuri cu destinație specială (afectate gospodăririi silvice)	22,75	22,75
Terenuri neproductive	0,59	0,59
Litigii	1,97	1,97
T o t a l	4145,99	4145,99

Acestor arborete li s-au atribuit funcții de protecție restrictive, de unde se poate deduce importanța dată de amenajamente rolurilor de protecție ale pădurii, recunoașterea și certificarea dată de aceste lucrări (amenajamentele) funcțiilor de protecție ale pădurii, printre care se numără și protejarea mediilor de viață forestiere și a speciilor ce populează aceste medii.

9.1.2.1. Parcul Natural Apuseni

Datorită importanței carstului în general și a anumitor fenomene carstice caracteristice acestei zone a României, în particular, în arealul actual al Parcului Natural Apuseni a fost propusă constituirea unui parc național încă din deceniul al patrulea al secolului XX de către marele savant român Emil Racoviță.

Ulterior, începând cu anii '50, ca urmare a altor descoperiri importante în domeniul explorativ al endocarstului, este fundamentată mult mai temeinic valoarea științifică a carstului Munților Bihor și crește importanța și în același timp necesitatea protejării acestei zone.

În ultimele decenii s-a mai evidențiat un element al importanței zonei aceasta fiind printre ultimele zone naturale de carst împădurit de asemenea dimensiuni din Europa și care adăpostește plante găsite aici în cel mai sudic punct al arealului lor de răspândire în emisfera nordică, datorită condițiilor de microclimat create de relieful carstic. Microhabitatele specifice zonelor carstice au determinat perpetuarea unui mare număr de endemite troglobionte dintre care majoritatea sunt întâlnite numai aici.

De asemenea, comunitățile umane din zona parcului sunt reprezentative la nivel național din punct de vedere al identității, al păstrării obiceiurilor și tradițiilor locale, cel mai elocvent exemplu în acest sens reprezentându-l moșii.

Zona posedă un peisaj de înaltă calitate estetică, cu o mare diversitate de habitate, floră și faună, cu metode unice și tradiționale de utilizare a terenului, organizare socială și obiceiuri specifice. Aici se asigură publicului posibilități de recreere și turism, integrate în modul de viață tradițional al comunităților locale.

Conform prevederilor Legii nr. 462/18.07.2001, art. 5 alin. 2 și Anexa 1, pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, Parcul Natural Apuseni are drept scop, protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu

natura de-a lungul timpului a creat o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică și /sau culturală, deseori cu o mare diversitate biologică.

Parcul Natural Apuseni include în zonarea sa internă categorii de management începând cu cele mai restrictive (rezervații științifice, categoria I UICN – Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii), unde activitățile umane sunt excluse în totalitate, până la cea mai permisivă categorie de management a ariilor protejate din România (parcul natural, categoria V UICIN).

Zonarea funcțională a Parcului Natural Apuseni s-a făcut în funcție de criteriile care stabilesc activitățile permise a se desfășura și ținând seama de necesitățile de conservare.

Astfel, Parcul Natural Apuseni are următoarea zonare funcțională:

Arboretele din tipul I de categorii funcționale au rolul ocrotirii integrale a genofondului și ecofondului forestier, iar aceste arborete sunt exceptate de la lucrări silvice. În această categorie au fost introduse arboretele situate în zona de protecție integrală a Parcului Natural Apuseni, în cadrul lucrărilor de reamenajare, conform reglementărilor specifice în vigoare.

Arboretele din tipul II de categorii funcționale au rolul conservării, menținerii și ameliorării potențialului ecoprotectiv, iar pentru aceasta s-au întocmit planurile de conservare, inclusiv regenerarea lor prin metode adecvate. Suprafețele din tipul funcțional II, supuse regimului de conservare deosebită, sunt reprezentate de terenuri cu înclinare mare, afectate de eroziune și alunecări, cu substrate litologice friabile, terenuri situate în zona obiectivelor de infrastructură rutieră, terenuri cu înmlăștinare permanentă și cele constituite ca rezervații seminologice. Arboretele vor fi gospodărite după lucrările permise în tipul II de categorii funcționale.

Pădurile încadrate în tipul funcțional III au funcții de protecție și producție, care permit aplicarea de tratamente intensive prevăzute în normele tehnice, potrivit condițiilor ecologice, social-economice și tehnico-organizatorice.

Se face mențiunea că în aceste arborete se va acorda o atenție deosebită scopului pentru care s-a constituit aria naturală protejată – conservarea și ameliorarea diversității biologice. Prin măsurile propuse se asigură conservarea habitatelor și speciilor protejate.

În tabelul 9.1.2.1. sunt prezentate tipurile funcționale de păduri și suprafețele pe care acestea le ocupă în ariile protejate din siturile Natura2000. Se observă că suprafața totală a pădurilor și terenurilor destinate împăduririi și reîmpăduririi din aria protejată este de 4120,68 ha (99%), restul suprafețelor administrate prin OS Beliș, în cadrul sitului, reprezentând terenuri cu alte folosințe forestiere (terenuri afectate gospodăririi pădurilor și terenuri neproductive – 1%).

Tipuri funcționale de păduri din ariile protejate Natura 2000

Tabelul 9.1.2.1.1.

Tipuri funcționale de păduri	Categoria funcțională	Țeluri de gospodărire	Suprafața	
			Ha	%
ROSCI 0002 Apuseni, și ROSPA0081 Apuseni-Vlădeasa				
I	1.6G.1C.5Q	țeluri de protecție absolută	2529,76	62
	1.6G.2A.1C		333,10	8
	1.6G.2C.1C		47,10	1
	1.6G.2I.1C		86,59	2
	Total T I		2996,55	73

Tipuri funcționale de păduri	Categoria funcțională	Țeluri de gospodărire	Suprafața	
			Ha	%
II	1.2A.6H.1C	țeluri de conservare și protecție	35,74	1
	1.2A.6H.5Q		57,5	1
	1.2I.6H.1C		27,15	1
	Total T II		120,39	3
III	1.6H.1C.5Q	țeluri de protecție și de producție	1003,74	24
	Total T III		1003,74	24
U.P. II Ponor			4120,68	100

9.1.2.1.1. Obiective protejate în Parcul Natural Apuseni

Pe lângă peșterile și obiectivele de relief carstic prezentate mai sus, pe teritoriul U.P. II Ponor, inclus în Parcul Natural Apuseni se află numeroase specii din flora și fauna națională care fac obiectul conservării, dar și numeroase habitate și ecosisteme.

Alte caracteristici ale sitului

Munții Apuseni constituie o mare atracție turistică a țării, drept pentru care au fost clasificați ca făcând parte din grupa munților de o foarte mare complexitate turistică.

Resursele turistice naturale sunt cele care, de-a lungul anilor s-au păstrat într-o formă sau alta, neatins de activitățile umane. Prin specificul, conținutul și valoarea lor, resursele turistice naturale reprezintă pe de o parte, atracții turistice, pretabile pentru vizitare, iar pe de altă parte ele pot fi valorificate direct în activitatea de turism ca „materie primă”.

Munții Apuseni oferă resurse turistice naturale prin componentele sale legate de relief, condiții climatice, râuri, lacuri, ape subterane, vegetație și faună endemică menționată la alte specii importante etc.

Teritoriul acestor munți dispune de un fond bogat și foarte variat de resurse naturale, componente ale peisajului său geografic cu importante atribute definite de număr și densitate relativ mare și de valențe estetice, științifice, recreative și educative superioare. Aceste valențe au făcut ca zestrea naturală a teritoriului, valorile sale originale, să reprezinte și principalele elemente de atracție pentru turiști.

9.1.2.2. ROSCI0002 – Apuseni

Având în vedere faptul că pe teritoriul U.P. II Ponor situl de importanță comunitară ROSCI0002 – Apuseni se suprapune pe aceleași limite cu Parcul Natural Apuseni, datele prezentate mai sus cuprind în totalitatea lor măsurile specifice menite să asigure conservarea biodiversității în acest sit.

9.1.2.2.1. Habitate și ecosisteme

Peisajul natural variat al Munților Apuseni conține ecosisteme cu o valoare semnificativa din punct de vedere al conservării biodiversității. Caracterul specific al Parcului Natural Apuseni îl constituie insularitatea habitatelor, fiind axat pe cea mai complexă rețea carstică din România.

Insularitatea habitatelor carstice este accentuată și de natura diferită, jurasică sau triasică a depozitelor pe care au evoluat ecosistemele terestre. Majoritatea acestor zone este acoperita de fâgete și molidișuri, mai puțin specifice, fiind ecosistemele de pajiști și fânețe. Tot insular apar și stâncăriile versanților umbriți și semiumbriți, ocupate cu vegetație specifică.

Insulele de ecosisteme evaluate pe calcare sunt separate între ele de ecosisteme evaluate pe roci de natură acidă. Aceste zone pot constitui adevărate bariere ecologice pentru fauna edafică, foarte puțin mobilă, barierele dintre mediile subterane ale peșterilor fiind și mai evidente.

Foarte caracteristice pentru acest parc natural sunt și ecosistemele turbicole, răspândite tot insular; flora și vegetația acestor ecosisteme este edificată de specii boreale, relict.

Caracterul specific al parcului Natural Apuseni îl constituie deci, prezența unor comunități endemice, de diferite nivele de integrare: specii endemice, comunități relictare, edafon endemic și posibil chiar și „ecosisteme endemice”, distribuite insular, mozaicat.

Tipurile principale de habitate protejate întâlnite în perimetrul Parcului Natural Apuseni din cuprinsul U.P. II Ponor și care necesită arii speciale de conservare sunt următoarele (în conformitate cu Ordin nr. 1198 din 25/11/2005 pentru actualizarea anexelor nr. 2, 3, 4 și 5 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 236/2000 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 462/2001):

9.1.2.2.1.1. Habitate de ape dulci

3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane.

9.1.2.2.1.2. Habitate de pajiști și tufărișuri

4060 Tufărișuri scunde alpine și boreale;

6120 Pajiști xerice pe substrat calcaros;

6150 Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios;

6170 Pajiști calcifile alpine și subalpine;

6190 Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*);

6230 Pajiști montane de *Nardus* bogate în specii, pe substraturi silicioase;

6410 Pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (*Molinion caeruleae*);

6430 Comunități de liziera cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor până la cel montan și alpin;

6520 Fânețe montane.

9.1.2.2.1.3. Habitate de stâncării și peșteri

8110 Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin (*Androsacetalia alpinae* și *Galeopsietalia ladani*);

8120 Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietalia rotundifoliae*);

8160 Grohotișuri medioeuropene calcaroase ale etajelor colinar și montan;

8210 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase;

8220 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci silicioase;

8310 Peșteri închise accesului public.

9.1.2.2.1.4. Habitate de pădure

Tipuri de pădure incluse în habitate prezente în cadrul planului și suprafața lor

Tabelul 9.1.2.2.1.4.1.

Tip habitat Natura 2000	Tip habitat românesc	Tip de pădure	O.S. BELIȘ	
			ha	%
9110 – Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum	R4102 Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Hieracium rotundatum</i>	134.1. Amestec de rășinoase și fag pe soluri schelete (s)	352,48	8
	Total		352,48	8
91D0* – Turbării cu vegetație forestieră	R4412 Rariști sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>) și/sau pin silvestru (<i>Pinus sylvestris</i>) de tinoave	117.2. Rariște de molid cu <i>Sphagnum</i> și <i>Vaccinium myrtillus</i> (i)	82,22	2
	Total		82,22	2
91V0 – Păduri dacice de fag - Symphyto- Fagion	R4101 Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>), fag (<i>Fagus sylvatica</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Pulmonaria rubra</i>	132.1. Amestec de rășinoase și fag cu <i>Rubus hirtus</i> (m)	87,09	2
	Total		87,09	2
9410 – Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montana - Vaccinio – Piceetea	R4203 Păduri sud - est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>) cu <i>Soldanella cuneifolia</i>	111.4. Molidiș cu <i>Oxalis acetosella</i> pe soluri schelete (m)	1717,79	42
		112.1. Molidiș cu mușchi verzi (m)	805,72	20
	R4205 Păduri sud - est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>) cu <i>Oxalis acetosella</i>	111.1. Molidiș normal cu <i>Oxalis acetosella</i> (s)	111,70	3
	R4206 Păduri sud - est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Hieracium rotundatum</i>	115.3. Molidiș cu <i>Vaccinium myrtillus</i> (i)	427,14	10
	R4208 Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>) și brad (<i>Abies alba</i>) cu <i>Luzula sylvatica</i>	114.1. Molidiș cu <i>Luzula sylvatica</i> (m)	205,43	5
		124.1. Molideto-brădet pe soluri schelete (m)	28,70	1
	R4210 Păduri sud-est carpatice de molid cu <i>Sphagnum sp.</i>	113.1. Molidiș cu <i>Politrychum</i> (m)	60,67	1
	R4214 Păduri sud-est carpatice de molid (<i>Picea abies</i>) și fag (<i>Fagus sylvatica</i>) cu <i>Hieracium rotundatum</i>	142.2. Molideto-făget cu <i>Vaccinium myrtillus</i> (i)	241,74	6
	Total		3598,89	88
	TOTAL U.P. II Ponor			4120,68

9.1.2.2.1.5. Flora și fauna

Amfibieni și reptile

Tabelul 9.1.2.2.1.5.1.

Cod	Specie	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migratoare			Populație	Con-servare	Izolare	Global
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1166	<i>Triturus cristatus</i>	P				C	B	C	B
1193	<i>Bombina variegata</i>	P				C	B	C	B
4008	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	P				A	B	A	B

Mamifere

Tabelul 9.1.2.2.1.5.2.

Cod	Specie	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migratoare			Populație	Con-servare	Izolare	Global
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1308	<i>Barbastella Barbastellus</i> (Liliacul-cârn)	P				A	B	C	B
1352*	<i>Canis lupus</i>	P				C	B	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	P				C	B	C	B
1361	<i>Lynx lynx</i>	P				C	B	C	B
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i> (Liliacul-cu-aripi lungi)	P				B	B	C	B
1323	<i>Myotis bechsteinii</i> (Liliacul-cu-urechi late)	P				C	A	C	B
1307	<i>Myotis blythii</i>	P				B	B	C	B
1307	<i>Myotis blythii</i>	R				B	B	C	B
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	P				C	B	C	B
1324	<i>Myotis myotis</i>	P				B	B	C	B
1306	<i>Rhinolophus blasii</i>	P				B	B	B	B
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>	P				B	B	B	B
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	P				B	B	C	B
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	P				B	B	C	B
1354*	<i>Ursus arctos</i>	P				B	B	C	B

Pești

Tabelul 9.1.2.2.1.5.3.

Cod	Specie	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migratoare			Populație	Con-servare	Izolare	Global
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
5266	<i>Barbus petenyi</i>	P				B	B	C	B
6965	<i>Cottus gobio</i>	P				B	B	C	B
4123	<i>Eudontomyzon danfordi</i> (Chiscar)	P				B	B	C	B
6145	<i>Romanogobio uranoscopus</i>	P				C	C	C	C

Plante

Tabelul 9.1.2.2.1.5.4.

Cod	Specie	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migratoare			Populație	Con-servare	Izolare	Global
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	P				C	B	B	B
4070*	<i>Campanula serrata</i>	P				B	B	C	B
1902	<i>Cypripedium calceolus</i>	P				D			
4097	<i>Iris aphylla</i> subsp. <i>hungarica</i>	P				C	B	C	B
1903	<i>Liparis loeselii</i>	P				B	B	C	B
2186	<i>Syringa josikaea</i>	P				A	A	A	A
4116	<i>Tozzia carpathica</i>	P				B	B	C	B

Nevertebrate

Tabelul 9.1.2.2.1.5.5.

Cod	Specie	Populație				Evaluarea sitului			
		Rezidentă	Migratoare			Populație	Con-servare	Izolare	Global
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1093*	<i>Austropotamobius torrentium</i>	P				B	B	B	B
4014	<i>Carabus variolosus</i>	P				A	B	C	B
4057	<i>Chilostoma banaticum</i>	P				B	B	A	B
4030	<i>Colias myrmidone</i>	P				C	B	C	B
1074	<i>Eriogaster catax</i>	P				B	B	C	B
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	P				B	B	A	B
6169	<i>Euphydryas maturna</i>	P				B	B	C	B
6199*	<i>Euplagia quadripunctaria</i>	P				B	B	C	B
4050	<i>Isophya stysi</i>	P				B	B	C	B
1060	<i>Lycaena dispar</i>	P				B	B	C	B
1087*	<i>Rosalia alpina</i>	P				B	B	C	B

Alte specii importante de floră și faună:

Tabelul 9.1.2.2.1.5.6.

Categoria	Specia	Categoria	Specia
Amfibieni	<i>Bufo bufo</i>	Amfibieni	<i>Bufo viridis</i>
Amfibieni	<i>Triturus alpestris</i>	Amfibieni	<i>Rana temporaria</i>
Amfibieni	<i>Salamandra salamandra</i>	Amfibieni	<i>Triturus vulgaris</i>
Pești	<i>Barbatula barbatula</i> (Grindel)	Pești	<i>Thymallus thymallus</i> (Lipan)
Pești	<i>Barbus barbus</i> (Mreană)	Pești	<i>Salmo trutta fario</i> (Păstrăv indigen)
Pești	<i>Chondrostoma nasus</i> (Maște-negre)	Pești	<i>Salvelinus fontinalis</i> (Păstrăv fântânel)
Pești	<i>Leuciscus cephalus</i> (Clean)	Pești	<i>Phoxinus phoxinus</i> (Boet)
Pești	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Păstrăv curcubeu)	Pești	<i>Rutilus rutilus</i> (Babuscă)
Insecte	<i>Argynnis laodice</i>	Insecte	<i>Parnassius mnemosyne</i>
Insecte	<i>Cupido osiris</i>	Insecte	<i>Parnassius apollo</i>
Insecte	<i>Duvalius cognatus</i>	Insecte	<i>Pericallia matronula</i>
Insecte	<i>Duvalius cognatus ghardanus</i>	Insecte	<i>Pholeuon knirschi cetatense</i>
Insecte	<i>Erebia melas</i>	Insecte	<i>Pholeuon knirschi dieneri</i>

Categoria	Specia	Categoria	Specia
Insecte	<i>Hyponephele lycaon</i>	Insecte	<i>Pholeuon proserpinae brachynotos</i>
Insecte	<i>Maculineaalcon</i>	Insecte	<i>Pholeuon proserpinae glaciale</i>
Insecte	<i>Maculinea arion</i>	Insecte	<i>Pyrocleptria cora</i>
Insecte	<i>Neobisium leruthi</i>	Insecte	<i>Schistostege decussata</i>
Insecte	<i>Neptis sappho</i>	Insecte	<i>Zerynthia polyxena</i>
Mamifere	<i>Apodemus agrarius</i>	Mamifere	<i>Myotis brandtii()</i>
Mamifere	<i>Apodemus flavicollis</i>	Mamifere	<i>Myotis daubentonii</i>
Mamifere	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Mamifere	<i>Myotis mystacinus</i>
Mamifere	<i>Barbastella barbastellus guanchae</i>	Mamifere	<i>Myoxus glis</i>
Mamifere	<i>Capreolus capreolus</i>	Mamifere	<i>Neomys anomalus</i>
Mamifere	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Mamifere	<i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Liliacul-pitic)
Mamifere	<i>Crociodura leucodon</i> (Cârticioara)	Mamifere	<i>Plecotus auritus</i> (Liliacul-urecheat-brun)
Mamifere	<i>Erinaceus concolor</i> (Arici)	Mamifere	<i>Plecotus austriacus</i>
Mamifere	<i>Microtus agrestis</i>	Mamifere	<i>Rhinolophus ferrumequinum ferrumequinum</i>
Mamifere	<i>Microtus arvalis</i>	Mamifere	<i>Sciurus vulgaris</i>
Mamifere	<i>Mus musculus</i>	Mamifere	<i>Sorex alpinus</i>
Mamifere	<i>Mustela erminea</i> (Hermină)	Mamifere	<i>Talpa europaea</i>
Plante	<i>Bromus riparius ssp. barcensis</i>	Plante	<i>Cephalaria radiata</i>
Plante	<i>Edraianthus graminifolius ssp. kitaibelii</i>	Plante	<i>Cirsium furiens</i>
Plante	<i>Larix decidua ssp. carpatica</i>	Plante	<i>Cirsium helenioides</i>
Plante	<i>Aconitum moldavicum</i>	Plante	<i>Coeloglossum viride</i>
Plante	<i>Allium victorialis</i>	Plante	<i>Corallorhiza trifida</i>
Plante	<i>Andromeda polifolia</i>	Plante	<i>Crocus banaticus</i>
Plante	<i>Angelica archangelica</i>	Plante	<i>Dactylorhiza cordigera</i>
Plante	<i>Aquilegia nigricans ssp. subscaposa</i>	Plante	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Plante	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Plante	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Plante	<i>Arnica montana</i> (Arnica)	Plante	<i>Dactylorhiza majalis</i>
Plante	<i>Astragalus roemerii</i>	Plante	<i>Dianthus spiculifolius</i>
Plante	<i>Avenastrum decorum</i>	Plante	<i>Dianthus tenuifolius</i>
Plante	<i>Calluna vulgaris</i>	Plante	<i>Drepanocladus sp.</i>
Plante	<i>Campanula patula ssp. abietina</i>	Plante	<i>Drosera rotundifolia</i>
Plante	<i>Carex curta</i>	Plante	<i>Empetrum nigrum</i>
Plante	<i>Carex echinata</i>	Plante	<i>Epipactis atrorubens</i>
Plante	<i>Carex limosa</i>	Plante	<i>Epipactis helleborine</i>
Plante	<i>Carex nigra</i>	Plante	<i>Epipactis palustris</i>
Plante	<i>Carex pauciflora</i>	Plante	<i>Eriophorum vaginatum</i>
Plante	<i>Carex rostrata</i>	Plante	<i>Fritillaria montana</i>
Plante	<i>Centaurea kotschyana</i>	Plante	<i>Galanthus nivalis</i>
Plante	<i>Centaurea pinnatifida</i>	Plante	<i>Gentiana clusii</i>
Plante	<i>Cephalanthera longifolia</i>	Plante	<i>Gentiana phlogifolia</i>
Plante	<i>Gentiana punctata</i>	Plante	<i>Ranunculus breyninus</i>
Plante	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Plante	<i>Ranunculus platanifolius</i>
Plante	<i>Gymnadenia odoratissima</i>	Plante	<i>Rhodiola rosea</i>
Plante	<i>Heracleum palmatum</i>	Plante	<i>Rhynchospora alba</i>
Plante	<i>Hesperis moniliformis</i>	Plante	<i>Ruscus aculeatus</i>
Plante	<i>Juniperus sabina</i>	Plante	<i>Saponaria bellidifolia</i>
Plante	<i>Leucorchis albida</i>	Plante	<i>Saxifraga marginata</i>
Plante	<i>Lilium carniolicum ssp. jankae</i>	Plante	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Plante	<i>Listera cordata</i>	Plante	<i>Seseli rigidum</i>
Plante	<i>Lycopodium annotinum</i>	Plante	<i>Sorbus graeca</i>
Plante	<i>Lycopodium clavatum</i>	Plante	<i>Sphagnum cuspidatum</i>
Plante	<i>Lycopodium selago</i>	Plante	<i>Sphagnum spp.()</i>
Plante	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Plante	<i>Swertia punctata</i>

Categoria	Specia	Categoria	Specia
Plante	<i>Molinia caerulea</i>	Plante	<i>Taxus baccata</i>
Plante	<i>Orchis mascula ssp. signifera</i>	Plante	<i>Thymus comosus</i>
Plante	<i>Orchis militaris</i>	Plante	<i>Traunsteinera globosa</i>
Plante	<i>Orchis morio</i>	Plante	<i>Vaccinium microcarpum</i>
Plante	<i>Parnassia palustris</i>	Plante	<i>Vaccinium myrtillus (Afin negru)</i>
Plante	<i>Pedicularis comosa</i>	Plante	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>
Plante	<i>Pedicularis limnogenea</i>	Plante	<i>Viola jooi</i>
Plante	<i>Phyteuma tetramerum</i>	Reptile	<i>Anguis fragilis</i>
Reptile	<i>Coronella austriaca</i>	Reptile	<i>Elaphe longissima</i>
Reptile	<i>Lacerta agilis</i>	Reptile	<i>Vipera berus</i>
Reptile	<i>Podarcis muralis</i>	Reptile	<i>Zootoca vivipara</i>

9.1.2.3. ROSPA0081 – Munții Apuseni – Vlădeasa

Întrucât pe teritoriul U.P. II Ponor, aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0081 – Munții Apuseni - Vlădeasa se suprapune pe aceleași limite cu Parcul Natural Apuseni, datele prezentate mai sus cuprind în totalitatea lor măsurile specifice menite să asigure conservarea biodiversității în această arie.

Situl de tip „J” ROSPA0081 Munții Apuseni – Vlădeasa - arie de protecție specială avifaunistică, constituită prin H.G. 1284 din anul 2007, are o suprafață de 96223,1 ha și este situat în județele Cluj – 45,5 %, Bihor - 35 % și Alba – 19,5 %.

În prezent, situl este în custodia Administrației Parcului Natural Apuseni.

Întreaga suprafață a fondului forestier proprietate publică a statului din cadrul U.P. II Ponor este inclusă în suprafața sitului de importanță comunitară ROSPA0081 – „Apuseni – Vlădeasa”.

9.1.2.3.1. Specii enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE

Tabelul 9.1.2.3.1.1.

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
A086	Accipiter nisus ()					D			
A223	Aegolius funereus	150-210 p				B	B	C	B
A256	Anthus trivialis (Fâsă de pădure)					D			
A228	Apus melba (Drepnea mare)					D			
A091	Aquila chrysaetos	2-3p				B	B	C	B
A221	Asio otus (Ciuf de pădure)					D			
A104	Bonasa bonasia (Ierunca)	350-420 p				B	B	C	B
A215	Bubo bubo	3-5 p				C	B	C	B
A087	Buteo buteo (șorecar comun)					D			
A088	Buteo lagopus (Șorecar încălțat)					D			
A224	Caprimulgus europaeus		20-30 p			C	B	C	B
A080	Circaetus gallicus		1-3 p			C	B	C	B

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
A373	Coccothraustes coccothraustes (Botgros)					D			
A207	Columba oenas (Porumbel de scorbură)					D			
A208	Columba palumbus (Porumbel gulerat)					D			
A122	Crex crex		10-30 p			C	B	C	B
A212	Cuculus canorus (Cuc)					D			
A253	Delichon urbica (Lăstun de casă)					D			
A239	Dendrocopos leucotos	170-210 p				C	B	C	B
A238	Dendrocopos medius	10-30 p				D			
A236	Dryocopus martius	140-160 p				C	B	C	B
A378	Emberiza cia (Presură de munte)					D			
A103	Falco peregrinus	2-3 p				B	B	C	B
A099	Falco subbuteo (șoimul rândunelelor)					D			
A321	Ficedula albicollis		11000-16000 p			B	B	C	B
A320	Ficedula parva		1500-2100 p			C	B	C	B
A217	Glaucidium passerinum	50-60 p				C	B	C	B
A338	Lanius collurio		200-300 p			D			
A369	Loxia curvirostra (Forfecuță)					D			
A246	Lullula arborea (Ciocârlia de pădure)		150-200 p			C	B	C	C
A262	Motacilla alba (Codobatură albă)					D			
A261	Motacilla cinerea (Codobatură de munte)					D			
A072	Pernis apivorus		30-40 p			C	B	C	B
A273	Phoenicurus ochrurus (Codroș de munte)					D			
A315	Phylloscopus collybita (Pitulice mică)					D			
A314	Phylloscopus sibilatrix (Pitulice sfârâitoare)					D			
A241	Picoides tridactylus	160-200 p				C	B	C	B
A234	Picus canus	140-160 p				C	B	C	B
A372	Pyrrhula pyrrhula (Mugurar)					D			
A318	Regulus ignicapillus					D			

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
	(Aușel sprâncenat)								
A317	Regulus regulus (Aușel cu cap galben)					D			
A275	Saxicola rubetra (Mărăcinar mare)					D			
A276	Saxicola torquata (Mărăcinar negru)					D			
A361	Serinus serinus (Cănăraș)					D			
A220	Strix uralensis	70-100 p				C	B	C	B
A351	Sturnus vulgaris (Graur)					D			
A311	Sylvia atricapilla (Silvie cu cap negru)					D			
A310	Sylvia borin (Silvie de grădină)					D			
A309	Sylvia communis (Silvie de câmp)					D			
A308	Sylvia curruca (Silvie mică)					D			
A283	Turdus merula (Mierlă)					D			
A285	Turdus philomelos (Sturz cântător)					D			
A284	Turdus pilaris (Cocoșar)					D			
A282	Turdus torquatus (Mirlă gulerată)					D			
A287	Turdus viscivorus (Sturz de vâsc)					D			

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - 100 $\geq p > 15\%$, B - 15 $\geq p > 2\%$, C - 2 $\geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație neizolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă.

9.1.2.4. Rezervația naturală RONPA0164 „Molhașurile din Valea Izbuclor“

Este o arie protejată de interes național (cod național 2.147) ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip botanic), situată în județul Bihor, pe teritoriul administrativ al comunei Budureasa. Rezervația naturală, aflată la o altitudine medie de cca. 1.000 m, pe partea dreaptă a Văii Izbuclui, are o suprafață de 80,00 ha, este inclusă în zona de protecție integrală a Parcului Natural Apuseni (subparcelele 14A, 14C, 15A, 15B, 15C, 15D, 15N, 16A, 25A, 25B, 25C, 27A, 27B, 27C, 27D, 27E, 29A, 29B, 30A, 31C din U.P. II Ponor, care au regim de conservare specială – S.U.P. „E“) și nu au fost prevăzute lucrări în prezentul amenajament.

9.1.2.5. Rezervația naturală RONPA0171 „Cetatea Rădesei“

Este o arie protejată de interes național (cod național 2.154) ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt), situată în partea nordică a platoului carstic Padiș, județul Bihor, pe teritoriul administrativ al comunei Budureasa. Principalele tipuri de habitate din aria protejată sunt reprezentate prin păduri de molid, stâncării și peșteri, iar speciile protejate sunt: râs (*Lynx lynx*), lup (*Canis lupus*), urs (*Ursus arctos*), cerb (*Cervus elaphus*), căprior (*Capreolus capreolus*), veveriță (*Sciurus vulgaris fuscoater*), cocoș de munte (*Tetrao urogallus*).

Peștera Cetatea Rădesei este o străpungere hidrologică accesibilă, cu un parcurs subteran de 212 m, la care se adaugă 47 m ai canionului de ieșire din peșteră. Este străbătută pe toată lungimea de Pârâul Rădeasa, care se unește la ieșire cu Pârâul Feredeului și dau naștere Someșului Cald. Traseul parcurs în subteran are o denivelare de 36 m.

Intrarea dinspre amonte în Cetatea Rădesei se înfățișează sub forma unui grandios portal, măsurând 15 m în înălțime și 7 m în lățime. La mai puțin de 15 m dincolo de portal, galeria se lărgeste într-o primă sală de până la 30 m lățime (Sala Mare), luminată prin 4 hornuri. Drumul subteran al pârâului continuă printr-un coridor întunecat, înțesat de bușteni aduși de viituri, apoi lumina se insinuează din nou, printr-o a cincea fereastră, larg deschisă în peretele din stânga – un alt aven care perforează pachetul de calcar. Urmează un canion strâmt, lipsit de lumină, cu marmite turbionare tipice de eroziune, după care se ajunge la ieșirea din aval, în Poiana Rădesei.

Peștera are un potențial turistic important, având un grad mediu de dificultate (când apele sunt scăzute) și fiind dotată cu scări de lemn și podețe, dar nu și cu surse de iluminat.

Are o suprafață de 20,00 ha (parte din parcela 86, U.P. II Ponor, care are regim de conservare specială – S.U.P. „E“) și nu au fost prevăzute lucrări în prezentul amenajament.

9.1.2.6. Rezervația naturală RONPA0354 „Peștera din Piatra Ponorului“

Este o arie protejată de interes național (cod național 2.337) ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip speologic), situată în județul Bihor, pe teritoriul administrativ al comunei Budureasa.

Aria protejată reprezintă o peșteră (cavernă de interes științific) aflată în versantul drept al *Văii Ponorului* desfășurată pe patru nivele (un nivel activ, unul semiactiv și două fosile), cu mai multe galerii ce prezintă o varietate de forme concreționare (speleoteme calcitice) și scurgeri paretale, astfel:

- *Galeria „Palatul”*, încăpere înaltă de aproximativ 30 m, a cărei formă aduce cu cea a unei catedrale gotice. Aici se întâlnesc curgeri de calcit și domuri înalte.
- *Galeria „Paradisul”* este ca un rezumat al peșterii, ce se termină brusc, cu un pârâu de mondmilch și abundă în formațiuni, coloane, discuri, macrocristalele de calcit, buzdogani, nuferi, cristalele scheletice de calcit, în forma de triunghiuri excavate, stalagmitele monocristal, coloanele tip palmier, draperii, coralite, perle de peșteră;
- *Galeria „Geoda”* unde se petrece un fenomen destul de rar și remarcabil, și anume transformarea apei supramineralizate în cristale perfecte de calcit, acoperind toată încăperea;
- *Galeria „Altarul”* sau „*Cimitirul Urșilor*”, unde există sub stratul gros de calcit cranii de urși tineri de cavernă.

(https://ro.wikipedia.org/wiki/Peștera_din_Piatra_Ponorului)

Are o suprafață de 2,00 ha (parte din parcela 137%, U.P. II Ponor, care are regim de conservare specială – S.U.P. „E“) și nu au fost prevăzute lucrări în prezentul amenajament.

9.1.2.7. Rezervația naturală RONPA0357 „Molhașul Mare de la Izbuce“

Este o arie protejată de interes național (cod național 2.340) ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip botanic), situată în județul Bihor, pe teritoriul administrativ al comunei Budureasa. Rezervația naturală, aflată la o altitudine medie de cca. 1.000 m, pe partea dreaptă a Văii Izbucului, este inclusă în Parcul Natural Apuseni și reprezintă o zonă umedă de mlaștină cu ochiuri de apă, înconjurată de molidișuri. Pe aria rezervației vegetează specii de plante specifice turbăriilor, dintre care: roua cerului (*Drosera rotundifolia*), specii de rogoz (*Carex acutiformis*, *Caricetum limosae*), poroinicul (*Carex pauciflora*), mușchiul de turbă (*Sphagnum capillifolium*), iar din categoria rășinoaselor, în zonele apropiate mlaștinilor, este întâlnit jneapănul (*Pinus mugo*).

Are o suprafață de 8,22 ha (subparcela 15 B, U.P. II Ponor, care are regim de conservare specială – S.U.P. „E“) și nu au fost prevăzute lucrări în prezentul amenajament.

9.1.2.8. Rezervația naturală RONPA0849 „Peștera Smeilor de la Onceasa“

Este o arie protejată de interes național (cod național III.1) ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip speologic), situată în județul Bihor, pe teritoriul administrativ al comunei Budureasa.

Aria protejată se află la o altitudine de 1.310 m. (în Munții Bihorului) și reprezintă o cavernă (peșteră) cu intrarea la baza unui versant stâncos al pădurii din partea dreaptă a Văii Ponorului, cu o primă galerie ce ajunge la o sală (Sala Domului), continuând cu o a doua, ce prezintă concrețiuni și un depozit sedimentar de importanță paleontologică deosebită, datorată prezenței unui zăcământ fosil ce conține oase de *Ursus spelaeus* (urs de peșteră) dispărut în preistorie.

Are o suprafață de 0,50 ha (u.a. %143C, U.P. II Ponor, care are regim de conservare specială – S.U.P. „E“) și nu au fost prevăzute lucrări în prezentul amenajament.

9.1.2.9. Rezervația naturală RONPA0860 „Complexul carstic din Valea Ponorului“

Este unul dintre cele mai mari complexe carstice din România (cod național IV.9), aflat în Munții Apuseni, zona Padiș.

Platoul Padiș este un bazin închis, unde apa de suprafață aproape lipsește, fiind drenată în întregime pe sub pământ în valea Galbenei și în valea Boghii. Prin colorări au fost identificate 8 bazine care comunică doar subteran. Zona este bogată în formațiuni carstice, peșteri ca Lumea Pierdută, Ghețarul de la Barsa, Cetățile Radesei, Peștera Căput. Sunt câteva chei: Cheile Galbenei, Cheile Someșului Cald, Groapa Ruginoasa, doline, uvale, izbucuri și ponoare etc.

Peștera Cetățile Ponorului are o galerie principală de 2 km lungime, activă, de dimensiuni impresionante în care un râu puternic, poate cel mai mare râu subteran din țară, curge formând cascade, repezișuri și vâltori. Intrarea în peșteră se face printr-un portal de 70 m înălțime și 30 m lățime ce perforează peretele primei doline, gigantică și aceasta (300 m adâncime, 1000 m diametru). După câțiva zeci de metri de la intrare se intersectează dolina a doua de 70 m diametru și 150 m înălțime, cu pereți verticali. Tot aici sub portal iese dintr-o galerie un râu puternic. Este apa ce dispare în sifonul din Peștera de la Căput. Ea dispare apoi imediat în altă gură de galerie ce reprezintă

începutul râului subteran al Cetăților. A treia dolină este cea mai mare și dă acces direct la galeria activă.

După ce se trece de zona luminată natural prin spărturile celor trei doline, în galeria peșterii mai apar două izbucuri puternice de apă. Este apa care s-a pierdut în Poiana Ponor. Apoi se pătrunde în zona dificilă unde bolovani și trunchiuri de copaci clădesc baricade peste care apa formează cascade și vâltori. Pentru înaintare se folosesc tehnici alpinistice și bărci de cauciuc. Prima sală, ușor alungită are în partea superioară o galerie fosilă de 300 m. Urmează Sala Taberei, o verticală și primul lac navigabil. Se trece o noua baricadă, lacul al doilea și o galerie impresionantă de 70 m înălțime ce duce la lacul 3 și 4. Sifonul sau lacul 5 ce urmează se poate trece pe sus, printr-o galerie fosilă după care urmează lacul 6 lung de 85 m. Se trec urmatoarele trei lacuri pentru a ajunge într-o zonă în care apar speleoteme, Sala Florilor de Piatră, în care se găsesc interesante stalagmite arenacee. Porțiunea de după această sală apare inundată parțial de lacurile 10, 11 și 12. Galeria Venețiană, frumos concreționată, dă acces într-o sală cu un mare grohotiș, apoi galeria se inundă formând lacul 14, ce duce la sifonul terminal, încurcat de trunchiuri de pomi. Din acest punct, sfârșitul propriu-zis al galeriei, începând din 1972 alpiniștii au efectuat o mulțime de escalade în căutarea pasajului de trecere spre aval. S-a reușit urcarea a 120 m dar galeriile găsite până acum nu au încă legătură cu activul principal (https://ro.wikipedia.org/wiki/Cetățile_Ponorului).

Are o suprafață de 168,00 ha (parte din parcelele 131%, 132%, 137%, 138, 139V, 140%, 168A%, U.P. II Ponor, care are regim de conservare specială – S.U.P. „E”) și nu au fost prevăzute lucrări în prezentul amenajament.

9.1.2.10. Rezervația naturală RONPA0861 „Sistemul carstic Peștera Cerbului – Avenul cu Vacă”

Este o arie protejată de interes național (cod național IV.10), ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip speologic), situată în vestul Transilvaniei, pe teritoriul județului Bihor.

Aria naturală este inclusă în Parcul Natural Apuseni și reprezintă o zonă montană acoperită cu păduri, pajiști și fânețe ce adăpostește o gamă floristică și faunistică diversă; cu o mare valoare peisagistică (vâi, măguri, poiene). În arealul acesteia sunt întâlnite zone de carst cu importanță speologică (avene și peșteri) și paleontologică (depozite de faună fosilă) deosebită (https://ro.wikipedia.org/wiki/Sistemul_carstic_Peștera_Cerbului_-_Avenul_cu_Vacă).

Are o suprafață de 45,00 ha (parte din parcelele 107%, 108, 109%, 110%, U.P. II Ponor, care are regim de conservare specială – S.U.P. „E”) și nu au fost prevăzute lucrări în prezentul amenajament.

9.1.3. Lucrări propuse în ariile naturale protejate

Conservarea biodiversității a constituit un deziderat de prim ordin în elaborarea amenajamentului, începând de la principiile amenajamentului și stabilirea bazelor de amenajare și până la stabilirea măsurilor de gospodărire de detaliu, necesare fiecărui arboret, indiferent de funcția prioritară pe care o îndeplinește acesta. De altfel, unul dintre principiile de bază ale amenajării pădurilor este principiul conservării și ameliorării biodiversității, care urmărește conservarea și ameliorarea biodiversității la cele patru niveluri ale acesteia (intraspecifică, interspecifică, ecosistemică și al peisajelor), în scopul maximizării stabilității și a potențialului polifuncțional al pădurilor.

Conservarea biodiversității se realizează prin măsurile de gospodărire adoptate, concretizate la nivel de arboret prin lucrările propuse pentru fiecare unitate amenajistică în parte. Pentru arboretele din U.P. I Ponor, incluse integral în ariile de protecție Natura 2000 (*ROSCI0002* și *ROSPA0081*), precum și în Parcul Natural Apuseni (*RONPA0004*) sunt prezentate în tabelul următor lucrările propuse:

9.1.3.1. Lucrări propuse în ariile naturale protejate

Tabelul 9.1.3.1.1.

Aria Naturală protejată	Lucrări propuse [ha]															
	Degajări/completări	Degajări	Tăieri de igienă	Curățiri	Rărituri	Completări	Îngrijirea culturilor	Îngrijirea culturilor, completări	Îngrijirea semințișului, completări	Tăieri progresive în dec. II	Tăieri progresive – racordare	Tăieri progresive – punere în lumină, racordare	Tăieri progresive, împăduriri sub masiv	Extragerea materialului lemnos afectat	Tăieri de conservare	Total
ROSCI 0002 Apuseni ROSPA 0081 Munții Apuseni-Vlădeasa RONPA 0004 Parcul Natural Apuseni	4,38	27,50	331,43	128,25	219,28	-	-	158,27	40,50	63,95	153,86	4,52	8,64	85,11	114,06	1339,75

Tabelul precedent s-a realizat în funcție de prima lucrare necesară a se efectua în u.a.-uri, cu mențiunea că această lucrare se poate efectua doar pe parte din suprafața u.a. și că poate fi urmată de alte lucrări, care nu sunt menționate în tabel, dar se regăsesc în descrierea parculară.

9.2. Păduri cu Valoare Ridicăță de Conservare

9.2.1. Ce sunt Pădurile cu Valoare Ridicăță de Conservare – PVRC

Pădurile îndeplinesc funcții de protecție dintre cele mai diverse, asigurând inclusiv servicii de natură socială indispensabile comunităților umane, pe scurt, pădurea prezintă multiple valori. Acolo unde aceste valori sunt considerate a fi de o importanță excepțională sau critică, pădurea poate fi definită ca o pădure cu valori ridicate de conservare.

Deci, *pădurile cu valoare ridicată de conservare* sunt acele păduri care au o importanță critică din perspectiva protejării mediului, a conservării biodiversității și a valorilor culturale și religioase ale comunităților locale.

Conceptul de „păduri cu valoare ridicată de conservare (PVRC)” a fost definit prima dată de Forest Stewardship Council (www.fsc.org) și se regăsește în cadrul principiului nr. 9 din standardul de certificare FSC, publicat prima dată în anul 1999. Considerat separat de certificare forestieră, acest concept s-a dovedit a fi un mod efectiv de a dovedi sau verifica managementul responsabil al resurselor forestiere (gestionarea durabilă a pădurilor). Ca urmare, el este folosit independent în multe domenii, cum ar fi: conservarea și gestionarea resurselor naturale, elaborarea politicilor de achiziții în cadrul companiilor care prelucrează și valorifică produse forestiere și chiar în elaborarea politicilor agențiilor guvernamentale.

Exemple de păduri cu valoare ridicată de conservare pot fi:

- o pădure care protejează unica sursă de apă potabilă pentru o localitate;
- suprafețe forestiere care adăpostesc specii endemice sau amenințate cu dispariția sau ecosisteme rare;
- păduri legate de sărbători tradiționale sau care adăpostesc monumente istorice, locuri de pelerinaj, unități de cult de care este legată identitatea comunităților respective;
- o pădure care adăpostește un sit arheologic important;
- păduri care asigură anumite produse pentru comunități locale dependente de acest fel de resurse etc.

Pădurile cu valori ridicate de conservare trebuie gestionate astfel încât să se mențină și chiar să crească valorile ridicate de conservare identificate în cuprinsul acestora.

9.2.2. Categoriile de Păduri cu Valoare Ridică de Conservare

Pădurile cu valoare ridicată de Conservare (PVRC) sunt clasificate conform Ghidului de identificare a Pădurilor cu Valoare ridicată de Conservare și a principiului 9 din standardul FSC în următoarele categorii:

• ***VRC 1 – Suprafețe forestiere care conțin zone cu biodiversitate ridicată de importanță globală, locală sau regională*** cu următoarele subcategorii:

- VRC1.1 – Aree protejate
- VRC1.2 – Specii amenințate și periclitare
- VRC1.3 – Specii endemice
- VRC1.4 – Utilizarea sezonală critică

• ***VRC 2 – Suprafețe forestiere extinse de importanță globală, regională sau națională.***

• ***VRC 3 – Suprafețe forestiere care sunt localizate în sau conțin ecosisteme rare, amenințate sau periclitare.***

• ***VRC 4 – Suprafețe forestiere care asigură servicii de bază în situații critice*** cu următoarele subcategorii:

- VRC 4.1 – Păduri de importanță deosebită pentru surse unice de apă potabilă, bazine hidrografice și captări de apă
- VRC 4.2 – Păduri critice pentru controlul procesului de eroziune
- VRC 4.3 – Zone forestiere cu impact critic asupra terenurilor agricole sau piscicole

• ***VRC 5 – Suprafețe forestiere ce satisfac nevoi de bază pentru comunitățile locale***

• *VRC 6 – Suprafețe forestiere a căror valoare este esențială pentru păstrarea identității culturale a unei comunități sau a unei zone.*

9.2.3. Măsuri de gospodărire a pădurilor cu valoare ridicată de conservare din cuprinsul U.P. I Ponor

În cuprinsul U.P. I Ponor nu există arborete certificate ca păduri cu valoare ridicată de conservare.

9.3. Recomandări privind certificarea pădurilor

Ideea de certificare a managementului forestier, a apărut în contextul preocupărilor majore legate de gospodărirea pădurilor, înscriindu-se în ideea globală de certificare a sistemelor și performanțelor, aplicabilă în cele mai diverse domenii de activitate. Certificarea managementului forestier, cunoscută mai ales sub denumirea de certificarea pădurilor, își are originile în îngrijorările societății, apărute odată cu defrișările masive de păduri tropicale de la începutul anilor '80-'90.

În urma Conferinței Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare ce a avut loc la Rio de Janeiro în 1992, s-a identificat necesitatea unei strategii de dezvoltare durabilă a pădurilor din întreaga lume, cu o largă consultare a tuturor factorilor interesați. Pornind de la această idee, în octombrie 1993, a fost semnat acordul oficial privind lansarea FSC (Forest Stewardship Council), o schemă de certificare la care interesele economice, sociale și de mediu au drepturi egale.

FSC este o organizație independentă, neguvernamentală și nonprofit, înregistrată în Mexic ca o asociație de membri - Association Civil. Organizația operează la nivel internațional și oferă servicii prin intermediul centrului FSC International, situat în Bonn, Germania, precum și prin intermediul unei rețele internaționale de Inițiative Naționale. FSC oferă un program de acreditare internațională pentru organisme de certificare independente și o schemă de etichetare pentru produsele pădurii, ce servește ca o garanție credibilă că produsele provin dintr-o pădure bine gospodărită, în conformitate cu standardele FSC, așa numitele Principii și Criterii.

Certificarea managementului forestier în sistem FSC este un proces prin care, în urma unui audit, o organizație independentă confirmă faptul că o anumită suprafață forestieră este gospodărită în conformitate cu un standard agreed.

Standardul după care se face auditul este împărțit în 10 Principii și 56 Criterii. Principiile FSC pentru certificarea modului de gospodărire a pădurilor sunt:

- Principiul 1: Conformitatea cu legislația națională și internațională și principiile FSC;
- Principiul 2: Dreptul de proprietate sau folosință și responsabilitățile aferente;
- Principiul 3: Drepturile populațiilor indigene (neaplicabil în România);
- Principiul 4: Relațiile cu comunitățile și drepturile angajaților;
- Principiul 5: Beneficiile multiple ale pădurii;
- Principiul 6: Impactul asupra mediului;
- Principiul 7: Planul de management;
- Principiul 8: Monitorizarea și evaluarea;
- Principiul 9: Păduri cu Valoare Ridicăta de Conservare;

- Principiul 10: Plantații.

Aceste 10 principii, ce sunt detaliate în 56 de criterii, au un caracter general și, pentru o mai bună aplicare a lor, se face adaptarea acestora la condițiile specifice fiecărei țări, de către Inițiativele Naționale FSC sau de către organismele de certificare acreditate, care derulează procesul de audit.

Certificarea managementului forestier este continuată de așa numita certificare a lanțului de custodie, prin care se urmărește să se elaboreze mecanisme de urmărire a produselor lemnoase sau nelemnoase care provin din pădurile certificate de la sursă până la consumator. Certificarea lanțului de custodie se referă la companiile care exploatează, procesează sau comercializează material lemnos certificat FSC și care doresc să eticheteze aceste produse cu numele sau eticheta FSC.

Certificarea lanțului de custodie în sistem FSC permite companiilor:

- să identifice și să controleze sursele de material lemnos atât certificat FSC cât și sursele de material lemnos recuperat/reciclat;
- să le demonstreze clienților că îndeplinesc cerințele FSC în ceea ce privește controlul materialului lemnos necertificat FSC;
- să utilizeze mărcile înregistrate și etichetele comerciale ale FSC pentru a-și promova produsele.

În prezent, mii de companii de prelucrare și comercializare a lemnului, în special din Europa de Vest și America de Nord, impun clienților lor obținerea certificatului FSC, fiind interesate să cumpere și să lucreze cu produse certificate în acest sistem. În cazul acestor companii, certificarea reprezintă o dovadă pentru clienții lor și pentru publicul larg că lemnul provine din păduri bine gospodărite.

Pe scurt pașii în vederea certificării FSC sunt:

- aplicarea pentru certificare: certificarea este un proces voluntar și poate fi demarat numai la cererea companiei. Lista organismelor de certificare acreditate FSC se regăsește pe site-ul Asociației pentru Certificare Forestieră (www.certificareforestiera.ro);
- preevaluarea: are drept scop familiarizarea companiei cu cerințele standardului de certificare și identificarea de către auditor a conformităților și neconformităților cu standardul;
- evaluarea principală: reprezintă vizita organismului de certificare în urma căruia se colectează informații suficiente pentru a determina acordarea sau neacordarea de către organismul de certificare a certificatului FSC;
- acordarea certificatului: certificatul este acordat, cu condiția îndeplinirii cerințelor standardului, pe o perioadă de 5 ani;
- monitorizarea: după acordarea certificatului se fac vizite de monitorizare anuale;
- recertificarea: o nouă reevaluare se derulează înainte de expirarea certificatului, pentru a se păstra statutul de certificare, rezultând eliberarea unui nou certificat.

Certificarea forestieră poate aduce beneficii atât deținătorilor de certificat FSC cât și consumatorilor, comunităților locale, muncitorilor și organizațiilor neguvernamentale cu specific de mediu sau social.

În prezent certificarea este un mecanism de piață; există cerere și ofertă pentru lemnul certificat FSC și implicit un interes crescut în producerea și comercializarea produselor certificate.

În principal, decizia de intrare în procesul de certificare este în general legată de obținerea unor avantaje cum ar fi accesul pe noi piețe a lemnului certificat sau menținerea pe piețele existente. Pe lângă acestea se pot obține următoarele beneficii:

- îmbunătățirea sistemelor de management, incluzând aici mecanismele de planificare, monitorizare, evaluare și raportare;
- îmbunătățirea proceselor de gestiune a firmei și a eticii de afaceri;
- firmele pot răspunde la cererea de produse de origine controlată;
- îmbunătățirea proceselor productive.

Un motiv în plus pentru certificare îl reprezintă cel economico-financiar. Pe lângă accesul pe piețe noi sau menținerea pe cele deja existente, uneori companiile pot beneficia și de prețuri mai mari pentru produsele ce poartă sigla FSC. În ce măsură și cu câte procente va avea loc această creștere nu poate fi decisă decât de piața liberă, cea care dictează prețul. De reținut însă că acest lucru nu se întâmplă foarte des, ci doar acolo unde cererea este foarte mare.

Se recomandă ca, în viitor, ocolul silvic și direcția silvică să aibă în vedere și aceste aspecte referitoare la certificarea pădurilor.

9.4. Efectul aplicării prevederilor amenajamentului silvic asupra biodiversității

Primul amenajament elaborat pe baze științifice moderne și unitare pentru fondul forestier proprietate publică a statului din U.P. II Ponor a fost cel care a intrat în vigoare în anul 1952, amenajamentul actual (întocmit în anul 2022) fiind cel de al optulea.

Astfel, având în vedere perioada îndelungată de gospodărire durabilă a fondului forestier și factorii destabilizatori de natură biotică și abiotică care s-au manifestat în zonă, se poate afirma că menținerea integrității pădurilor și a biodiversității naturale a fost unul din principalele obiective ale managementului asigurat de personalul silvic, în baza amenajamentelor silvice întocmite.

Reglementările pe care amenajamentele le implementează (împreună cu alte acte legislative ale sectorului silvic) ***asigură existența și protecția anumitor componente și conexiuni ale ecosistemelor din ocolul silvic analizat*** (inclusiv ale celor protejate), lipsa amenajamentelor (reglementărilor acestora) putând duce la grave și ireparabile perturbații în însăși existența ecosistemelor respective.

S-a demonstrat că prin implementarea prevederilor amenajamentelor silvice se realizează următoarele:

- conservarea unor arii naturale protejate, a arboretelor cu un potențial genetic deosebit a zonelor tampon ale anumitor rezervații, a pădurilor incluse în ariile protejate cuprinse în rețeaua ecologică Natura 2000, a arboretelor situate pe terenuri cu înclinare mai mare de 35 grade sau cu fenomene de înmlăștinare, a arboretelor limitrofe căilor de comunicații, a arboretelor din jurul marilor construcții hidrotehnice, a arboretelor destinate protecției unor specii ocrotite din faună, a arboretelor din ecosisteme foarte rare, amenințate sau periclitate, a arboretelor limitrofe zonei de protecție integrală a parcurilor naționale și/sau naturale etc.;
- conducerea majorității arboretelor la vârste de peste 100 de ani;
- realizarea unor lucrări de îngrijire și conducere prin care să se mențină și să se îmbunătățească starea de sănătate, stabilitatea și biodiversitatea naturală a fiecărui arboret și a pădurii în ansamblul ei;

- promovarea unor compoziții de regenerare cât mai apropiate de cele ale tipurilor natural fundamentale de pădure;
- adoptarea unor metode de succesiune a generațiilor de arbori și arbuști (tratamente) cu perioade lungi/medii de regenerare;
- utilizarea în cazul regenerărilor artificiale a materialelor forestiere de reproducere (puieți, sămânță etc.), de proveniență cunoscută/certificată;
- planificarea tăierilor de regenerare în spiritul continuității recoltelor pe durate de minimum 60 de ani - conduce la realizarea unui mozaic de habitate naturale aflate în diverse stadii de dezvoltare, lucru benefic, în primul rând, pentru menținerea și dezvoltarea populațiilor de animale și păsări;
- luarea unor măsuri pentru prevenirea și combaterea incendiilor;
- ținerea sub control a efectivelor populațiilor de insecte dăunătoare (care pot produce gradații devastatoare) și prin protejarea dușmanilor naturali ai acestora;
- gospodărirea rațională a speciilor care fac obiectul activității de vânătoare, asigurându-se hrană complementară și suplimentară atunci când este necesar, menținându-se efectivele și proporțiile, pe sexe, la niveluri optime, asigurându-se astfel o stare bună de sănătate, evitându-se producerea unor epizootii, totodată respectându-se cu strictețe perioadele de prohibiție și evitându-se executarea unor lucrări deranjante în perioada de împerechere;
- gospodărirea rațională a speciilor care fac obiectul pescuitului, prin amplasarea de construcții hidrotehnice speciale care să contribuie la oxigenarea apei, repopulări cu specii indigene, menținerea arborilor de pe marginea cursurilor de apă, care asigură umbră și hrană, evitarea unor posibile epidemii și respectarea cu strictețe a perioadele de prohibiție;
- recoltarea rațională și ecologică a fructelor de pădure, ciupercilor comestibile și a speciilor de plante medicinale;
- accesibilizarea unor trupuri de pădure prin propunerea de realizare unor noi drumuri forestiere, cu impact minim asupra habitatelor și speciilor din fondul forestier;
- combaterea unor activități umane cu caracter perturbator: braconaj cinegetic și piscicol, turism necontrolat, tăieri în delict, pășunat în zone nepermise, aruncarea deșeurilor de orice fel în ape sau în pădure, rezinaj necontrolat sau neautorizat, recoltarea de alte produse ale pădurii în afara lemnului (fructe, ciuperci comestibile, plante medicinale ș.a.), în mod necorespunzător etc.

*Trebuie menționat că, pe lângă cele anterior prezentate, în amenajamentele silvice **nu s-au prevăzut/propus următoarele lucrări:***

- producerea, utilizarea, stocarea, transportul sau manipularea de substanțe, noxe, aerosoli, materiale sau deșeuri solide, care ar putea afecta speciile sau habitatele protejate din siturile „Natura 2000”;
- realizarea de noi construcții forestiere;
- activități care să devieze cursuri de apă, să genereze poluare fonică, luminoasă, atmosferică, sau prin care să se exploateze diverse zăcăminte minerale (de suprafață sau subterane), sau cursuri de ape;
- efectuarea unor activități care să determine deteriorarea sau dispariția (distrugerea) unor habitate sau specii protejate, de interes comunitar;
- crearea unor bariere, de orice natură, care să ducă la izolarea reproductivă a vreunei specii de interes comunitar;

- activități sau lucrări care să afecteze, direct sau indirect, zonele de hrănire, reproducere sau migrare a speciilor de interes comunitar.

Amenajamentele silvice, departe de a fi simple regulamente de exploatare, au încorporate cunoștințe și analize pluridisciplinare. De aceea, subliniem faptul că rolul amenajamentului este unul benefic pentru menținerea stării favorabile de conservare a habitatelor și speciilor și că, fără reglementările pe care le implementează, împreună cu alte acte legislative ale sectorului silvic, anumite componente și conexiuni ale ecosistemelor acum protejate, ar fi putut fi grav perturbate, unele chiar dispărute.

9.5. Măsuri de luat în cazul apariției unor calamități manifestate după avizarea amenajamentului (inclusiv obținerea avizului de mediu)

Pe parcursul aplicării prevederilor amenajamentelor, arboretele pot fi afectate, în diferite grade de intensitate, de factori destabilizatori biotici și abiotici: incendii, doborâturi de vânt, rupturi de zăpadă, inundații, secetă, atacuri de dăunători, uscăre anormală etc.

În vederea gospodăririi durabile a fondului forestier este necesară extragerea materialului lemnos și valorificarea acestuia. Recoltarea materialului lemnos se va realiza cu respectarea prevederilor legislației silvice în vigoare și va consta în:

- extragerea integrală a materialului lemnos – în arboretele afectate integral de factori biotici și abiotici și în cele care, prin extragerea arborilor afectați, se determină încadrarea arboretelor în urgența I de regenerare;
- extragerea arborilor afectați – în arboretele afectate parțial de factori biotici și abiotici.

Volumul rezultat se va încadra ca:

1. **Produse accidentale I** – arborii dintr-un arboret afectați integral de factori biotici și/sau abiotici, arborii dintr-un arboret cu vârsta mai mare de 1/2 din vârsta exploatabilității tehnice, afectați parțial de factori biotici și/sau abiotici sau arbori/arborete pentru care sunt aprobări legale de defrișare.

2. **Produse accidentale II** – arborii dintr-un arboret cu vârsta mai mică sau egală cu 1/2 din vârsta exploatabilității tehnice, afectați parțial de factori biotici și/sau abiotici.

Masa lemnoasă care se recoltează ca produse accidentale I se precomptează ca produse principale numai dacă aceasta provine din subunități de gospodărire pentru care se reglementează procesul de producție, celelalte produse accidentale I, precum și produsele accidentale II, nu se precomptează.

În condițiile în care cuantumul volumului rezultat se încadrează sub nivelul pentru care legislația stabilește modificarea prevederilor amenajamentului, acesta poate fi recoltat ca produse accidentale, după întocmirea și aprobarea actelor de punere în valoare.

Condițiile actuale pentru care este necesară întocmirea unei documentații de derogare de la prevederile amenajamentului, conform O.M. 766/23.08.2018 al M.A.P. sunt următoarele:

a) volumul arborilor afectați de factori destabilizatori biotici și/sau abiotici dintr-un arboret însumează peste 20% din volumul arboretului existent la data apariției fenomenului, determinat prin diminuarea volumului prevăzut în partea "Descrierea parcelară" din amenajamentul

silvic, cu volumul recoltat de la intrarea în vigoare a acestuia; fac excepție arboretele pentru care volumul însumat al arborilor afectați este mai mic sau egal cu volumul care poate fi extras prin lucrările silvotecnice curente prevăzute de amenajamentul silvic în vigoare;

b) arborii afectați de factori destabilizatori, biotici sau abiotici, cu excepția arborilor afectați de doborâturi/rupturi de vânt/zăpadă și de incendii, dintr-un arboret sunt concentrați pe o suprafață compactă mai mare de 0,5 ha sau în situația în care extragerea arborilor afectați de factori destabilizatori, biotici sau abiotici, prevăzuți la lit. a), determină încadrarea arboretelor în urgența 1 de regenerare. Încadrarea arboretelor în urgența 1 de regenerare se stabilește de către proiectant. Pentru suprafețele de peste 0,5 ha necesare realizării instalațiilor de scos-apropiat nu este necesară modificarea prevederilor amenajamentului silvic;

c) semințișul utilizabil corespunzător compoziției de regenerare este instalat pe cel puțin 30% din suprafața arboretelor situate în zonele de stepă, silvostepă și câmpie forestieră, exploatabile în primii 10 ani, neincluse în planul decenal de recoltare a produselor principale, în care proporția speciilor de stejari este de cel puțin 40%;

d) este necesară schimbarea soluțiilor de gospodărire a pădurilor și/sau regenerarea artificială a terenurilor forestiere, și anume: schimbarea compoziției de regenerare cu alte specii decât cele prevăzute în amenajament sau în cadrul tipului natural fundamental de pădure, suspendarea pe perioada aplicării amenajamentului a regenerării artificiale a unor terenuri temporar neproductive;

e) arborii afectați de factori destabilizatori, biotici sau abiotici, fac parte din arborete încadrate în tipul I funcțional;

f) volumul de recoltat prin lucrări de conservare la nivel de arboret depășește cu peste 50% volumul de extras stabilit prin amenajamentul silvic.

Documentația de derogare, însoțită de avizul favorabil al conducătorului structurii teritoriale de specialitate a autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, precum și actul administrativ emis de autoritatea teritorială pentru protecția mediului, se va înainta spre aprobarea autorității publice centrale.

După avizarea amenajamentului, lucrările ce se vor executa în vederea înlăturării urmărilor calamităților naturale provocate de factori destabilizatori (biotici sau abiotici), stabilite conform O.M. 766/23.08.2018, nu vor mai necesita aviz de mediu, dar vor avea în vedere ca biodiversitatea zonei (implicit a celei din fondul forestier în studiu) să fie cât mai puțin perturbată/afectată.

